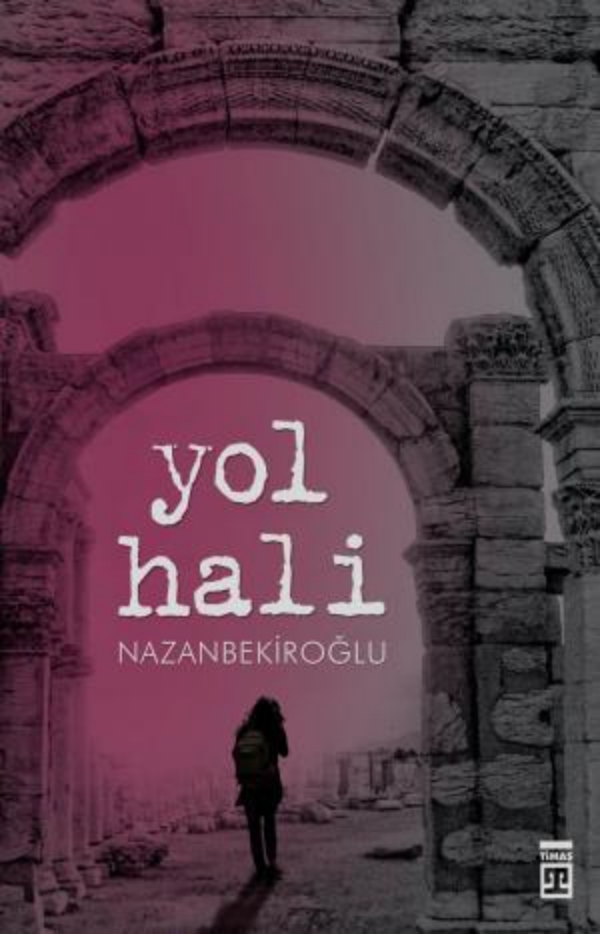

yol hali

NAZANBEKİROĞLU

YOL HALİ

Nazan Bekiroğlu

TİMAŞ YAYINLARI | 2386

Edebiyat Kitaplığı-Deneme | 29

EDİTÖR

Seval Akbiyık

KAPAK FOTOĞRAFI

(Palmira Görüntüsü)

Mehmet Tahan

KAPAK TASARIMI

Ravza Kızıltuğ

1. BASKI

Kasım 2010, İstanbul

10. BASKI

Şubat 2020, İstanbul

ISBN

TİMAŞ YAYINLARI

Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No:5, Fatih/İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24

timas.com.tr

timas@timas.com.tr

timasyayingrubu

Kültür Bakanlığı Yayıncılık

Sertifika No: 45587

BASKI VE CİLT

Mega Basım

Cihangir Mah. Güvercin Cad. No:3 Baha İş Merkezi

Avcılar / İstanbul

Telefon: (0212) 412 17 00

Matbaa Sertifika No: 44452

YAYIN HAKLARI

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak

Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir.

İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

Be'nin Noktası / 7

Be'nin Noktası / 9

Aşk Artık Bir Hikâyedir / 13

Safiye Erol; Kanla Yazılmış Makale / 17

Hani Sizin Defterleriniz Vardı / 21

“Bârân”; Fıtratın Dili / 25

Temasın Kırılğan Anı / 29

Efsanelerin Ölümü Birbirine Benzer; Greta Garbo / 33

Aşk ve Trajik; Cemil Meriç / 37

Şeb-i Yeldâ / 51

Şeb-i Yeldâ, 1914 / 53

Annem, Hakkını Helâl Et Bize / 57

Kırık Kanatlar / 61

Irmak Unutmaz / 65

Kurosawa: Korkulu “Düşler” / 69

Havva'nın Anneler Günü Kutlu Olsun mu? / 73

Sor Bakalım Onlara / 77

Diyecektim Diyemedim / 81

Yol Hali / 85

Nil'i Irmağına Leyli'yi Çölüne / 87

Nil'in Tek Tanrılı Firavunu / 91

Ümmü Gülsüm: Bir Sese Sahip Olmak / 95

Sessizlik Kulesi / 99

Çöl Şehrinin Sokakları / 103

Ben, Kudüs ve Ölü Deniz / 107

Nakkaş'ın Yolu Tiflis'ten Geçti / 111

Köln Katedrali'nde Dört Saat / 115
Ağrı Dağı Eteğinde Mor Menekşe / 119
Tanıdığım Irmaklar / 123
Irmak Yolu / 127
Yol Düşleri / 131
“Çanakkale Hatırası” / 135

Çünkü Bir Kent Görkeminin Zirvesinde Vurulur: Troya / 143
Çünkü Bir Kent Görkeminin Zirvesinde Vurulur: Troya / 145

Ben de Bu Şehirliyim / 177

Ben de Bu Şehirliyim / 179
Şehrin İlk Apartmanı / 183
Bayram Ziyareti / 187
Ey Canım Baba / 191
Hemşehrim Değil misin? / 195
Yağmur Lügâtçesi / 199
Fırtına Takvimi / 203
-Di'li Geçmiş Zaman Baharları / 207
Ayasofya: Trabzon'un Siyah Gülü / 211
Tek ve Çift Ağacı: Gingo Biloba / 217
Kütüphanemi Tasnif Edemiyorum / 221

Gece Dersi / 231

Öss Sabahı / 233
Gece Dersi; Kader, Macbeth, Oidipus / 239
Gölge Oyunu / 243
Mezuniyet Günü / 249
“Ben Anladım Hocam. Şair Âşık” / 253
“Ben Bu Sevgileri Rastlantı Elde Etmedim” / 257
İrkiltici Şeylerin Romancısı Olarak Dostoyevski / 263
Raskolnikov'un Suçu / 267
“Spartacus” / 271
Astapova Tren İstasyonu: Yolun Sonu / 275

BE’NİN NOKTASI

Biçimlerin en kıdemlisidir nokta, en yetkini. Hemen bütün disiplinlerde her şey noktayla başlayıp noktayla biterken, geleneğin noktaya gösterdiği itibar da bir özetler silsilesine gelip dayanır: “Evrenin özeti Kur’an’da, onun özeti başındaki *Fatiha*’da, onun özeti başındaki *Besmele*’de, onun özeti başındaki *Bâ*’da, onun da özeti altındaki *nokta*’dadır.”

Tefsir kitapları Besmele’nin tefsiriyle açılırken, bu nokta üstünde sayfalarca durulur. *Mesnevi* şerhlerinde de *Mesnevi*’nin Besmele ile değilse de Bişnev ile başladığı, Besmele’nin bütün anlamının da Bişnev’in başındaki Be’nin noktasına yüklendiği uzun uzun açıklanır. Sufi gelenekte pek çok eserin Be ile başlaması da aynı tavırdan kaynaklanır. Böylece her şey gelip gelip bir noktaya dayanır:

Be’nin noktası.

Çünkü Be’nin üstünlüğü altındaki noktadadır.

Eski alfabede düşey bir çizgi olan Elif, hakikat ilminde kavranamaz tekliği, anlaşılmaz birliği, sıradan nazarlara meçhul olan dünyevî dışı alanı, gaybı temsil eder. Hiçbir fiilin, zamanın ve mekânın bulunmadığı, “Ol” öncesi muamma halini, Zât’ın

kendisiyle baş başa olduğu ehâdiyeti, Gizli Hazine'yi. Be ise, bilinmek isteyen Gizli Hazine'nin isimlerinde yansıyarak bilinme halidir. Görünür âlemdir. Eski alfabede Be de ufuk çizgisi üzerinde yatay istikamette uzanan bir Elif'tir aslında, ama altına bir nokta almıştır. İşte o nokta Elif'i Be kılar. Elif o noktayla Be'ye dönüşür. O noktayla görünür. Öyleyse Elif'ten Be'ye, görünmeyenden görünüre yol vardır. Yol, o noktadan açılır.

Be'nin sırrı noktasında saklı. Ol, deyince olan, görünmezken görünen, bir isimken vücut bulan, ne varsa, Be'nin altındaki noktanın açtığı kapıdan gelir. Geniş kapılar çekmez bu yükü. Sırr ancak Be'nin noktasından geçebilir.

O noktada zahirden batına yol açılır, ahir evvele bağlanır.

Gerçekten hayale, asıldan surete, gaybden görünüre, öteden beriye, manadan varlığa, kaderden tecelliye. İki dil, iki dünya arasında o noktada tercüme mümkün olur. Ne ki ilk nokta çizgi haline gelmeye başlar o zaman; zaman başlar, mekân başlar, fiil başlar. Fiziğin yüzü o noktada metafiziğe bakar, ruh o noktada aslını hatırlar. Bunun için o kara noktanın sırtına yüklenecek anlamlar sonsuz kere çoğaltılabilir ve arka arkaya nokta redifli bir o kadar cümle sıralanabilir.

“İlim şehrinin kapısı”, “Be'nin noktası” Hz. Ali'ye bakılırsa; “İlim bir noktadır, onu cahiller çoğaltmıştır.” Çünkü nokta hikmettir, irfandır. Sonradan kazanmaz hazinesini. Her şeyi kendinde hazır bulur. Nokta her şeyi içkinken, ilimse çizgidir, çetrefildir. Sonradan kazanıldığı için cevher değil illettir. Bu kadar şeyi bilmek de gerekli midir? Değil mi ki ufuk çizgisinin üzerindeki nokta uçmaya kalkışır. Ufuk çizgisinin altında kalan nokta arzın çekim kanununa kapılır. Biri uçar biri düşer. Uçan nokta, düşen kara noktadır. Gözlerimiz karanlığa alışalı beri. İçimizdeki gül resmi çizgi nokta çizgi noktadır.

Nokta varlığın özeti. Noktasını bulamamış ya da yitirmiş her harf ol sebepten kusurlu. Ama eski alfabede sıfırı ifade eden şekil de bir noktadır. O zaman varlık yokluk olur, yokluk varlık. Hamid bu yüzden ihtişamlı bir bilmezden gelişle sorar:

Bu sıfr nedir hesâb içinde?

Tecahül-i ârifane, çünkü bütün varlık ancak ona doğru değiştiği bir sıfırla mana kazanır. İlimle kavgalı Fuzulî aşka da ilme de son noktayı koyar o noktada; Leylâ, sûret-i aşk-ı Mevlâ'dır.

Fazla söze hiç gerek yok aslında. Noktanın içinde bütün mümkünler saklı. Mümkün nokta gayr-i mümkün nokta. Sır nokta esrar nokta. Bâb nokta ebvâb nokta.

Bilinenden bir eser yok. Bilinmeyen nokta nokta.

Bir parantez vakt-i ömrüm. Ölüm nokta doğum nokta. İsmimden sual edilse, bilin beni üç nokta.

Bir aynada seyrettim âlemin cümlesini. Aynam nokta sırrım nokta. Umduğum kadar büyük değilmiş, dünya nokta ben nokta.

Öyle uzaklaşmışım ki menzilden, sıra nokta gurbet nokta. Döndüm baktım aldığım yol, nokta üstünde nokta. Gelen geçti, giden gitti. Sağım nokta solum nokta. Menzil-i maksûda varmış erenler. Söyleyen yok susan nokta.

AŞK ARTIK BİR HİKÂYEDİR

“Ben gizli bir hazine idim bilinmek istedim.” Aşk hadisi, sufi geleneğin etrafında döndüğü mihveri verir. Gelenek aşk etrafında döner çünkü. Onun varlığı, müfredatı, sanatı, estetiği aşk olmaksızın izah edilemez.

Gerçi burada söz konusu edilen ve Kur’an’da adı ya da müş-taklarının geçmediğine zahidlerce sürekli dikkat çekilen aşk, ruhun, dünyevî gerçekliğin kayıtlarından alabildiğine sıyrılarak maverai gerçekle yüz yüze geldiği cezbe halini işaret eder. Böyle bir aşk insanı ancak kendi ezel gerçeğiyle yüzleştirir, sılasından bir hatıra verir. Bu itibarla da dünyevî olması mümkün değildir.

Ancak dünyevî aşkın da, sıradan insanı bile gündelik gerçeğinden, görünür hacminden, genelgeçerinden geçirerek başkalaştırdığı, kendi ruhuna tanık tuttuğu gerçeğine binaen içerdği anlam o denli yüce, gösterdiği şey o denli hakikî, tecrübe ettirdiği şey o denli aşkın’dır ki. Bir ucu göklerde ama bir ucu da yerde olsa bile, üzerinde daima bir günah bulaşığı taşısa, daima bir sicil bozukluğu, ciddi bir şaibe içerse de. Beşerî aşkın da cezbenin ilk adımı, ilâhî aşka açılan yolun başlangıcı, o kıyametin küçük çapta bir tecrübesi olarak sufi gelenekte belli bir anlayışla karşılandığı, bir tebessüm, hiç olmazsa manalı bir

sükûtle geçirildiği de muhakkaktır. Kalp talim etmektedir handiyse. Nasip ve gayret, yolun geri kalanını nasılsa belirleyecektir. Çünkü aşk, güzellik karşısında ilgisiz kalamama halidir.

Aşkın güzellikle kaynayan, ondan neşet eden bir hal olduğu da “Küntü kenzen mahfiyen” hadisinde zahirdir. Gizli Güzel-lik görünmek bilinmek istemiştir madem. Zât’ın kendisine duyduğu aşktır bu. Öyleyse güzellik esastır, aşk, onun görünür kılınabilmesi için bir vasıta. Bir bakıma mutlak güzelliğin işlevsel kılınabilmesi aşkla sağlanmıştır.

Hal böyleyken dünyevi lisanda aslolan hangisidir? Aşk mı güzellik mi?

Güzellik olmazsa aşk olmaz. Ama güzellik de ancak aşkla ol’ur. Veysel’in “Güzelliğin on par’etmez/ Bu bendeki aşk olmasa” dizelerinin “Anılmazdı Veysel adı/ O sana âşık olmasa” dizeleriyle tamamlanması tesadüf değildir.

Aşk mı güzellik mi?

Aşkın, kaza menziline varması kaçınılmaz olan ve pek çok feda durağına uğrayan yolunda geriye ne kalırsa odur aslolan.

Bu yolculukta, küçük sandalı fırtınalı denizde savrulan kaza-zede batmamak için safralarını atmaya başlar. Önce kıymetsizleri gözden çıkarır, kaybı fazla eksiklik doğurmayacak olanları. Ardından fedası biraz can yakanları. Ardından fedası ciddi ciddi zor olanları. Sandal hafifler biraz. Ama kaza işte. Şakası yok. Yetmez. Bu kez kendi içine döner kazazede. Gözlerini kendi ağırlıklarına çevirir. Sıra asıl safralara, asıl ağırlıklara gelir. Hangi yanlarını sakatladığını, hangi cihetinden eksileceğini, köreleceğini düşünmeksizin bile, kendisine en ağır gelenleri bir bir fedaya başlar. Benliğinin en büyük parçalarını, ben’ini ben yapan asıl uzuvları gözden çıkarır, sıralı sırasız değil, sırasıyla.

Büyük hesaplaşma! Çünkü feda ettikleri, ben zannettiği ne varsa, onlardır aslında. An gelir: Belâ aşktan büyüktür, Allah hepsinden, hisseder. O zaman, aşka dair yitirdiği inancın bütün öfkesi ve zilletiyle, aşkı, fırtınalı denizin karanlık sularına, olabildiği kadar derine fırlatır atar. Sözde bir feda değildir bu. Öyle bir yere gelip dayanır ki orada, Safiye Erol'un kanla yazdığı gibi, artık kendimi affetsem, diyebilirse ruhunda bir aff-ı umumî fırtınasının koptuğunu hissedecektir. İşte o anda bile feda edilemeyen ne varsa, geriye ne kalmışsa, "O benim işte."

Feda edemediği, vazgeçemediği tek duygu, kala kala kendisine saf güzellik duygusu kalmıştır. Lâkin ağırdır güzelliğin "bi başına" taşınması, bu sandal batacaksa güzellikle, güzellikten batacaktır. Şimdengerü ona da razıdır.

Belki de güzellik, çirkinlikten şikâyeti, o feryadı kesme hâlidir "Kahrın da hoş lütfun da hoş" algısı, masum bir cehaletin işareti değilse böyle bir ızdırabın görkemli neticesidir. Ve orada artık aşk da sadece bir hikâyedir.

SAFİYE EROL; KANLA YAZILMIŞ MAKALE

Bilenler bilir, künye vermeyeceğim. Bu, bir makaledir. Öykünün, romanın, şiirin kurgusallık özgürlüğünden tümüyle mahrum, onda söz kendi ağırlığına tartıya gelmeye peşinen razı, hesabınca bedellidir. Ancak kendisi kadar gerçektir.

Ama bu, kanla yazılmış bir makaledir. Günlerce kaleme gelmeyen şey ancak bir sabaha karşı. Gözler kan çanağı. Zihin bir merhaleden geçmiş. Söz, evet tam da öyle gökten zembille inmiş. Bu, bir daha kanla yazılmış bir makaledir.

Makale teriminin bütün sınırları ihlâl edilir onda. Bütün hadler berhava. Bütün bilimsel tanımlar infilâkta. İç, eğer artık kabına sığmıyorsa, hacim kütleyi taşıyor, ten canını saklamıyorsa. Artık ne söylese Safiye, kendisi. Öyle bir kendi ki hem kendinden sonra geleceklerin cümlesi, benzerlerinin hepsi. Kendi acısında cümle çileye tercüman. Makale sadece söze kisve. Görenler görüyor aslında, söz çoktan tükendi.

Makalesinde, umuma bakan çarşı pazar mantığını yani küllî kanunlarla hususî ihsanat katmanı arasındaki uçurumu bir çırpıda özetleyiverir Safiye. Varlığına en kıymetli değerler üstünden yemin edilen o sahayı. Orada mecnunla deliyi, meczupla şarlatanı ayırır birbirinden. “Cezbe, tehlikeli bir yoldur. Ayak

basanların çoğu geri dönemez, geri dönenlerin çoğu hakikatte geri dönmüş değildir; benliklerinin sıklet merkezi meçhul bir mıntıkada unutulmuştur... Cezbenin, çok az muzaffer gazileri olur.” Lâkin bu uçurumun kazazedelerine de aynı şefkatle yönelir: “Onlar takatlarının yetmiyeceği büyük bir maksada hamle ederken çarpılıp sakatlananlar”dır.

Bu cümleleri Safiye, bir ip uzatmış da, fazlasına gerek yok, tek ama tek damla gözyaşının sırtına abanmış, ruhunun kuyusundan çekmektedir. Yer ile gökler onun için ağlarken Safiye’ye şimdi her yön Kerbelâ, her yan Nuh tufanı, her el İbrahim’in satırı. Ama Safiye tufanın ortasında, ayak bilekleri bile ıslanmıyor. Yangının ortasında saçının teli tutuşmuyor. Satır boynuna bir türlü inmiyor.

Safiye “Taş kesilmiş bir aşk acısı.” Üç buçuk söz. İki satır yazı. Kınanmış. Horlanmış. Kendinden razılığı sarsılmış. Suret-i Züleyha. Misâl-i Hallac’tır. Anlar Hallac’ın beytini: Aşk namazının iki rekâtı var hepi topu. Ama onda da abdest kişinin kendi öz kanındandır.

Makalesinde Safiye bir bilim adamı değil. Olsa olsa esrarın ta kendisiyle yüzleşir. Anlattığı kendisi, anlatılan Safiye’dir. Makalesinin sabaha karşısında gözleri akkor Safiye’nin. Kasırganın merkezinde rüzgârın hızı sıfıra varır. Savrulmak diye bir şey kalmaz o zaman. Zaman aradan çekiliverir. Orada aşıkâr olur yedi düvelin Safiye’de görüp de Safiye’nin bir türlü kendinde göremediği. Orada artık ikilik kalkar ortadan. Zalim de mazlum da. Celâl de cemal de. Kahır da lütuf da. Hepsi bir’leşir.

Orada Safiye her şeyi gölge kılan gerçeğe gerçekleşir. Artık o sadece bir gölgedir. Hem Safiye değil Safiye’yi saran sarmalayan, çekip çeviren, kuşatıp yöneten dünya da bir gölgedir. O kadar gölgedir ki Safiye, doğum sancısıyla silkelenen hurma ağacı,

buhurumeryem; sadece kendi sözünü değil, ağzına yapıştırılan bütün bir ağırlığı yüklenebilir. Safiye neredeyse hakkını hepsine helâl edebilir. Çünkü artık kandilin yağı tükenmiştir. “Kandil de zaten yok olmuştur.”

Diyor ya Safiye, “Âbıhayat çeşmesi karanlıklar diyarındadır.” Orada “Her şeyin yok olduğunu, daha doğrusu evvelden mevcut sanılan her şeyin birer mecazdan ibaret olduğunu itirafa mecbur kalarak tecelli perdesinin ötesine geçtiğini anlar.” Benliği “Geçmiş, bir rüya gibi geride kalır.” Bütün bir Safiye iptal, bütün bir ölü toprağı hayy’laşır.

Safiye “Bunca boş çıkmış mihrivefa vaidlerinin topuna karşı bir kefarete gibi. Mecaz olan benliğinde gizlenmiş bir hakikat payı” nı ilğinde soluğunda hisseder. “Artık bu kadar ceza yeter, kendi kendimi affediyorum” dediğinde “Ruhunun evinde bir aff-ı umumî fırtınası koptuğunu” fark eder.

Haydi, görünsün bakalım şimdi Cüneyd’in cübbesinin altında ne vardır?

Ne gider Safiye’den geriye ne kalır?

Ne atılır ne saklanır? Ne korunur ne sakatlanır?

Ne yanar ne dayanır?

HANI SİZİN DEFTERLERİNİZ VARDI

Hani sizin defterleriniz vardı. Bizim tanımadığımız hayatlarınız, tanımadığımız bakışlarınız. Bizim gözlerimize kapalı onca biçim ve rengi ardı ardına dizelerken siz, sayfalara düştüğünüz tarihlerinizde açardı sayfalar sayfaları. Henüz yazılmamış şarkıları da bitmemiş şiirler gibi, hatırladığınız bir yerlerden ya da şimdi, şu an oluyormuş da siz onu seyrediyormuşsunuz gibi çıkarırdınız.

Her şeyi güzel bulmak gibi bir çabanız yoktu. Ama virane bir ev, bir yangın yeri ya da arka sol ayağı aksayan bir deveyi tasvir ederken içiniz acısı da kaçmazdı gözünüzden, -mutarize cümleler arasında- güzel olan çok şeyi fark ederdiniz. Bir dağa rüzgârınızı bırakırken gidip de görelim diye attığınız işaret fişeklerinin gürültüsü el'an kulaklarımızda. O defterlerden mesnevîler devşirirdiniz.

Bazen uyku ile uyanıklık arasındaki yakazada hatırladığınızı gün ışığında unutturdunuz. Bazen uyandığınızda tepeden tırnağa yazmak olurdunuz. Karanlıkta sözcükleriniz, yalan yok. Derlemeyi aklınıza bile getirmedığınız sanat-edebiyat anlayışlarına bütünüyle yabancı. Ama iki cümle yazsanız kalbinize dolan

samimiyetten en fazla da siz, sahi siz, yer yerinden oynayacak zannederdiniz.

İlâhi siz!

Oynamazdı yer yerinden elbette. Sözden berisi gerçek, söz gerçek değil üstelik. Ama başka türlü gelmezdi ki elinizden. Sen kelime bilmiyorsun ben senle konuşamam, derken bile, hiç kimselerin okumayacağı monologlara başlardınız bu yüzden. Sahi bunalmaz mıydınız? İçinizden kadere dair bir sitem geçmez miydi? Bir an için çizgilerin dışına çıkmaya heves etmez miydiniz?

Göklerinize akan her ışığın karanlığını artırmaktan başkaca bir işe yaramadığının farkındaydık elbet. Canınız onca yanarken onca hayatı onca sevmeyi nasıl saçardınız etrafınıza, merak ederdik. Her cümleyi yazarken bunu daha evvel yazdığınızı vehmetseniz de sadece insan ve merhamette sebat ettiğiniz. Yine de hisse sahip olmanın yaşamakla onandığını aklınız bir türlü almasa da an'a güvenirdiniz. Yoksa -aynalar gibi- içinizdeki her ürpertiye zamanın önünden kurtarmanın pürtelâşında, kendi kendinize -kimseye değil- böyle nasıl kıyabilirdiniz? Öyle olmasaydı bizim yazmamız gereken yazılar sizin sırtınıza böyle kalır mıydı hiç, ve sizin defterleriniz içinde kendi cümlelerimizi böyle tanıyabilir miydik biz?

Ne bu, her şeyi kayda geçirmek telâşı, diye kendinize sitemle başınızı kâğıttan kaldırsanız da, her şey kâğıt üzerinde daha iyi duruyor, diyen de yine sizdiniz. Söz tanık olsun diye yaşadığınıza'ydı bunca kelâm. Biz biliyoruz ki yazmasanız unuttunuz.

Nicedir suya sabuna dokunmuyorsunuz oysa. Yoksa toprağını bir türlü bulamamış bir paratoner yorgunluğuyla. Yorgun musunuz? Her şeye isim vermekten her şeyi kelimeye çevir-

mekten, kendi içine bu kadar acımasız bir nazar atfetmekten, bunca akletmekten, bunca tefekkürden?

Bu şehirde gidecek, çocukluğunuzun adı kalmış kendi yok sokaklarından başka bir yol bulamayacak denli. Taşlara güvenmekten başka çıkar yolu kalmamış. Gücenecek, emniyet edecek, sitem edecek bir taş kalmış. Sertliğine razı. Susuşuna razı. Taşlar razı sizden siz taştan razı. Başınızı vurduğunuzda kan sesi geliyor oysa farkında değil misiniz?

Sağ elinizin işaret parmağı etrafında dönermiş dünya. Tebeşir. Kalem. Bilgisayar tuşu. Tek harf yazamaz hale gelseniz bile yazmaktan başka bir dil öğrenemeyecek kadar. Hatırlanacak kala kala bir el yazısı kalmışken size. “Delete” tuşunun yerini unutacak, hiçbir dosyayı yedeklemeden bilgisayara bir “format” atıp “yeniden başla” komutunu veremeyecek kadar. Bir kez olsun olumsuz kipte çekilen güvenmenin bir daha asla olumlu kipte çekimlenemeyeceğini bir kez öğrenmek yeter de artarken, bir daha bir daha öğrenecek kadar.

Nisan yağmuruna daldırılmış kuru dalların filiz atması kadar sıradan değildi elbet, lâkin kendi ölümünüzle tartıldığınız bu hâlitada dönüp de geri bakmayı başarabilseydiniz. “Saygısızca karartılan takdire muhatap”, telef olur giderdiniz.

Hani sizin defterleriniz vardı.

Şimdi yok mu?

Yoksa o kadar yorgun musunuz?